

Dné 25. rožnika se je nadvojvoda pripravil, da se loti Cialdinijeve vojske, a do bitke ni prišlo, ker se je Cialdini umaknil, čim je bil kralj poražen.

Na severu pa ni bila sreča naši vojski mila. Osrednji vojni svet je sklenil, naj se večji del južne vojske pošlje na Češko proti Prusom. Da se vojska pripravi za pot, se je nadvojvoda ognil novi bitki. Pomnožil je posadko beneških trdnjav, poveril obrambo Tirolske generalu Kuhnu in sam šel na Dunaj, da prevzame vodstvo cele vojske.

Tekom dvanajstih dnij je nadvojvoda koncentroval poraženo severno vojsko pri Olomucu in večji del južne vojske za Dunavom, med Požunom in Dunajem. Zbranih je bilo 200.000 mož z 800 topovi in to je največ uplivalo na sovražnike, da so ponudili mir.

Komaj se je s Prusko sklenil začasni mir, je nadvojvoda z isto naglostjo koncentroval 130.000 mož s 435 topovi ob Soči, začel 11. vel. srpana ofenzivo zoper laško vojsko in dosegel začasni mir na podstavi pogojev, katere je določila naša država.

S temi genijalnimi operacijami je nadvojvoda dosegel, da se je vojna hitro končala in da so se dosegli častni pogoji.

Po končani vojni je bil imenovan nadvojvoda zapovednikom cele avstrijske vojske, l. 1869. pa, po uvedanju dualizma, nje generalnim nadzornikom.

Od tedaj je nadvojvoda posvečeval vse svoje sile reorganizaciji avstrijske vojske in kakor si je pridobil kot vojskovodja nepozabnih zaslug, tako tudi kot organizator.

Poročil se je nadvojvoda Albreht dné 1. vel. travna 1844. l. s hčerjo bavarskega kralja Ludovika I., s princezinja Hildo, katera je umrla dné 2. mal. travna 1864. Izmed otrok živi samo princezinja Marija Terezija, soproga vojvode Württemberškega.

Nadvojvoda Albreht je že na jesen bolehal. V Arku, kamor je šel vsako leto prezimit, se je prehladil, dobil pljučnico in za nekaj dnij izdihnil plemenito svojo dušo.

Slovenskemu učiteljstvu!

Na občnem zboru dné 28. grudna p. l. ustanovilo se je „društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani. Kdo izmed slovenskega učiteljstva bi ne odobral tega lepega, tega plemenitega namena! Koliko tovarišev ima gotovo nadarjenega, nadepolnega dečka — deklico; toda s čim naj ju pošilja v daljno izobrazbo,

komu naj ju izroči v oskrb v daljnem mestu? In kdo bode še-le skrbel za drobne naše otroke — sirote, ako nas danes — jutri pokliče Bog s tega sveta? Utešiti take bolesterne vzdihne skrbnega očeta-tovariša, obrisati mu solze skrbi z očetovskega njegovega lica, to ravno je namen našemu društvu. Zato se pa tudi odbor za trdno nadeja, da ga ni na Slovenskem učitelja in učiteljice, ki bi ne pristopil (a) k temu toliko potrebnemu društvu.

Pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal! Kdor pa zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Zatorej na delo in bednim tovarišem in njihovim sirotam v pomoč z združenimi močmi, ker le v slogi in družbi je moč!

In to naše započeto delo blagoslovi ljubi Bog!

Odbor društva za zgradbo učiteljskega konvikta.

V Ljubljani, meseca svečana 1895.

Andrej Žumer,
predsednik.

Jakob Dimnik,
blagajnik.

Juraj Režek,
tajnik.

Národna vzgoja.

(Spisal Jos. Ciperle.)

22.

Ostanimo še pri tem predmetu. Slovan spoštuje ženo, a to le tako dolgo, dokler se javijo pri nji ženske lastnosti. Ne spoštuje in ne čišla pa več one ženske, koje ne kinčajo več one lastnosti, koje se mu zde neodtrgljive od prave ženske. Žalibog pa le, da se je tudi med nami jela v zadnjih desetletjih pojavljati tako zvana ženska emancipacija. Grda beseda to — emancipacija. Ni slovanska in ni slovenska, hvala Bogu; a tudi prikazen, da se odtuja ženska pravemu svojemu poklicu, ni slovanska in tudi ne slovenska.

Mi Slovani imamo pa v resnici neko slabost. Tako radi posnemamo tuje napake, dobrih dejanj družih narodov si pa ne prisvojamo tako radi. To je v istini slabost. Komaj se je prikazala na nemškem obzorji ženska emancipacija, takoj smo se je tudi mi poprijeli. Kar